

PROTOCOL SCHOOLVERZUIM

Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant Noordoost
*Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Maasdonk, Mill en Sint Hubert,
Oss, Sint Anthonis, Sint Oedenrode, Uden en Veghel*

April 2011

Inhoud

Inleiding	3
Sanctiemogelijkheden van de leerplichtambtenaar	4
1. Waarschuwing	4
2. Melding bij Halt.....	4
3. Melding bij Jeugd casusoverleg (JCO) (vanaf 12 jaar)	4
4. Procesverbaal.....	4
5. Melding bij Sociale Verzekeringsbank (SVB).....	5
Verzuim onder de wettelijke norm	6
Wat is verzuim onder de wettelijke norm?	6
Wat is de rol van de school?	6
Waar melden?	6
Wat is de rol van leerplicht?	6
Welke actie onderneemt leerplicht bij verzuim onder de wettelijke norm?	6
Verzuim boven de wettelijke norm	7
Wat is verzuim boven de wettelijke norm?	7
Wat is de rol van de school?	7
Waar melden?	7
Wat is de rol van leerplicht?	7
Welke actie onderneemt leerplicht bij verzuim boven de wettelijke norm?.....	7
Luxeverzuim	9
Wat is luxeverzuim?	9
Wat is de rol van de school?	9
Waar melden?	9
Wat is de rol van leerplicht?	9
Welke actie onderneemt leerplicht bij luxe verzuim?	9
Ziek zijn	10
Wat is ziek zijn in de zin van de leerplicht?	10
Wat is de rol van de school?	10
Waar melden?	10
Wat is de rol van leerplicht?	10
Welke actie onderneemt leerplicht bij ziek zijn?.....	10
Verzuimmeldingsformulier (voor PO, SO en SVO)	11
Contactgegevens	12

Inleiding

In deze notitie leggen we uit hoe om te gaan met schoolverzuim. Het is een leidraad voor scholen, instellingen en leerplichtambtenaren. We omschrijven puntsgewijs de taken en verantwoordelijkheden van de school en de leerplichtambtenaar. We willen komen tot een regionaal, uniforme aanpak van schoolverzuim. Uiteindelijke doel is zo snel mogelijk te reageren op verzuim, waardoor we leerplichtigen zo goed mogelijk ondersteunen in hun weg richting een diploma. In navolging van de gemeente Den Bosch en RBL Sint-Michielsgestel heeft het RBL BNO deze leidraad overgenomen en waar nodig aangepast.

Welk verzuim moet gemeld worden?

In de Leerplichtwet staat het volgende:

Scholen dienen onverwijld het ongeoorloofd schoolverzuim te melden dat meer dan 16 uur bedraagt in een periode van 4 lesweken. Het betreft les- en praktijktijd.

Zodra het verzuim meer dan 16 uur bedraagt, is de school wettelijk verplicht dit te melden bij het verzuimloket. Het verzuimloket meldt aan de leerplichtambtenaar die vervolgens in actie komt. Het basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs melden rechtstreeks aan de leerplichtambtenaar.

Verzuim van minder dan 16 uur wordt in eerste instantie door de school zelf aangepakt. Van dit verzuim wordt ook een melding gedaan via het digitaal verzuimloket. Het basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs melden rechtstreeks aan de leerplichtambtenaar.

Sanctiemogelijkheden van de leerplichtambtenaar

Naast de sancties van de school heeft de leerplichtambtenaar ook een aantal sanctiemogelijkheden.

1. Waarschuwing

De leerplichtambtenaar kan een schriftelijke of mondelinge waarschuwing geven aan leerling en/of ouders, of de leerling en/of ouders uitnodigen voor een gesprek.

2. Melding bij Halt

Een melding bij Halt is mogelijk. De volgende voorwaarden zijn van toepassing.

- Het kind is leerplichtig.
- De leerplichtige is minimaal twaalf jaar.
- De leerplichtige verzuimt ongeoorloofd meerdere uren/dagen per week of maand.
- Het verzuim kan de leerplichtige worden verweten.
- Er is geen sprake van een ernstig motivatiegebrek of langdurig/blijvend verzuim.
- Er is geen hulpverleningsaanbod noodzakelijk voor de psychische/psychiatrische problematiek.
- De leerplichtige is niet eerder voor spijbelen naar Halt verwezen en voldoet overigens aan de criteria voor Halt.
- De leerplichtige en de ouders stemmen in met de Halt-afdoening.

Indien de Halt-afdoening mislukt, moet een proces-verbaal opgemaakt worden. Indien de leerplichtige of ouder geen toestemming geeft voor Halt, wordt een proces-verbaal opgemaakt.

3. Melding bij Jeugd casusoverleg (JCO) (vanaf 12 jaar)

Jeugd casusoverleg (JCO) is een overleg waaraan Openbaar Ministerie, politie, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdreclassering, Halt en leerplicht deelnemen. Bij verzuim met achterliggende problematiek en recidive maakt de leerplichtambtenaar een melding bij JCO. Hierna stelt de Raad voor de Kinderbescherming vaak een onderzoek in naar de gezinssituatie van de leerling en brengt hiervan verslag uit aan de officier van justitie. De Raad doet bovendien een voorstel voor een taakstraf zoals leer- of werkstraf, eventueel in combinatie met zes maanden begeleiding door een medewerker van de jeugdreclassering.

4. Procesverbaal

Het procesverbaal is het uiterste middel waarvan de leerplichtambtenaar gebruik maakt. Een leerling krijgt in de regel nooit een boete opgelegd maar een straf. Ouders kunnen wel een boete krijgen.

5. Melding bij Sociale Verzekeringsbank (SVB)

Sinds 1 oktober 2009 kunnen ouders van leerplichtigen die niet aan de kwalificatieplicht voldoen hun kinderbijslag verliezen. Wanneer sprake is van absoluut of relatief verzuim kan de leerplichtambtenaar de SVB informeren. De SVB stopt dan de betaling van kinderbijslag met ingang van het eerstvolgende kwartaal. De betaling start weer als het verzuim volgens de leerplichtambtenaar is opgeheven.

Verzuim onder de wettelijke norm

Wat is verzuim onder de wettelijke norm?

Ongeoorloofd schoolverzuim tot 16 uur in een periode van 4 lesweken. Het betreft les- en praktijktijd. Te laat in de les komen, is ook ongeoorloofd schoolverzuim.

Wat is de rol van de school?

- School voert bij verzuim zelf de regie.
- School registreert het verzuim.
- School heeft een interne procedure en sancties voor verzuim en voert deze uit.
- School spreekt de leerlingen en ouders over het verzuim aan en legt sancties op.
- School meldt het verzuim bij voorkeur ook aan leerplicht.
- De school meldt zeker als het om frequent problematisch verzuim gaat:
  - * school motiveert de melding;
  - * school voegt een verzuimoverzicht met de data van verzuim bij.
- Als ongeoorloofd verzuim gepaard gaat met serieuze achterliggende problemen schakelt de school het ZAT in.

Waar melden?

- PO, SO en VSO melden via het verzuimformulier bij RBL BNO.
- VO en MBO melden via het verzuimloket van DUO.

Wat is de rol van leerplicht?

- Leerplicht controleert of de school verzuim registreert.
- Bij verzuim onderneemt leerplicht actie. Voorwaarde is dat de school duidelijke informatie heeft gegeven.

Welke actie onderneemt leerplicht bij verzuim onder de wettelijke norm?

- Bij een eerste melding van verzuim (bijvoorbeeld te laat komen) volgt een schriftelijke waarschuwing.
- Na een melding van frequent verzuim (bijvoorbeeld vaak ongeoorloofd te laat komen) of verzuim met problematische achtergrond nodigt leerplicht leerling en ouders uit voor een gesprek.
- Afhankelijk van de problematiek: waarschuwing, of doorverwijzing.
- Bij doorverwijzing, eventueel in overleg met zorgcoördinator en ZAT, kan leerplicht doorverwijzen naar onder andere schoolmaatschappelijk werk, jeugdpreventiewerk, Bureau Jeugdzorg.
- Vanaf 12 jaar: bij geen resultaat na een waarschuwing volgt een Halt-straf. Wanneer dit ook niet helpt volgt een proces-verbaal.
- Tot 12 jaar: bij geen resultaat na een waarschuwing volgt een proces-verbaal.
- Leerplicht koppelt terug naar de school.

Verzuim boven de wettelijke norm

Wat is verzuim boven de wettelijke norm?

Ongeoorloofd schoolverzuim vanaf 16 uur in een periode van 4 lesweken. Het betreft les- en praktijktijd.

Wat is de rol van de school?

Primair Onderwijs

- School registreert het verzuim en meldt aan leerplicht.
- School gaat na of er al dan niet sprake is van verzuim dat gepaard gaat met andere problematiek.
- Bij recidive of voortzetting nogmaals melding bij leerplicht.
- School moet een actueel verzuimoverzicht aanleveren.
- School houdt altijd de regie.

Voortgezet (speciaal) Onderwijs en Middelbaar Beroeps Onderwijs

- School registreert het verzuim.
- School gaat na of er al dan niet sprake is van verzuim dat gepaard gaat met andere problematiek. Zo ja? Dan meldt de school het in het ZAT en bij leerplicht. Zo nee? Dan meldt school het bij leerplicht.
- ZAT voert regie bij problematisch verzuim.
- ZAT spreekt af of leerplicht, of één van de andere partners onder neemt actie.
- Bij recidive of voortzetting nogmaals melding bij leerplicht.
- School moet een actueel verzuimoverzicht aanleveren.
- School houdt altijd de regie.

Waar melden?

- PO, SO en VSO melden via het verzuimformulier bij RBL BNO.
- VO en MBO melden via het verzuimloket van DUO.

Wat is de rol van leerplicht?

- Leerplicht controleert of de school verzuim zelf registreert en tevens meldt bij leerplicht.
- Bij alle verzuim boven de wettelijke norm onderneemt leerplicht actie.

Welke actie onderneemt leerplicht bij verzuim boven de wettelijke norm?

- Leerplicht onderzoekt de melding.
- Leerplicht nodigt altijd uit voor een gesprek.
- Leerplicht waarschuwt, maakt afspraken, verwijst eventueel door naar externe.
- PO en SO: bij melding een corrigerend, waarschuwend gesprek naar de ouders (en eventueel de leerling), zonodig procesverbaal.

- V(S)O en MBO: bij melding een corrigerend, waarschuwend gesprek. Als dit niet helpt een Halt-procedure, zonodig melding bij JCO: de Raad voor de Kinderbescherming stelt vaak een onderzoek in, er volgt een traject van hulpverlening of straf.
- JCO koppelt terug naar leerplicht.
- Bij recidive of bij het niet nakomen van of meewerken aan afspraken wordt een proces-verbaal opgemaakt.
- Leerplicht koppelt terug naar de school.

Luxeverzuim

Wat is luxeverzuim?

Schoolverzuim door vakantie terwijl er geen schriftelijke toestemming van de schooldirectie is. Hierbij zijn ouders verantwoordelijk voor het opgetreden schoolverzuim.

Wat is de rol van de school?

- School voert de regie bij verlofaanvragen (tot en met 10 schooldagen) en luxeverzuim.
- School heeft een regeling met een bezwaar- en beroepsprocedure voor verlofaanvragen.
- Bij afwijzing van een verlofaanvraag en daarop volgende ziekmelding:
  - * school vraagt aan de ouders het verblijfadres (= verpleegadres) van de leerling
  - * school controleert op het verblijfadres van de leerling
  - * school registreert verzuim
  - * school meldt de 'ziekmelding' meteen telefonisch of via de e-mail bij leerplicht en meldt bij het verzuimloket
- Bij afwijzing van een verlofaanvraag en daarop volgend verzuim:
  - * school registreert verzuim
  - * school meldt dit onmiddellijk bij leerplicht

Waar melden?

- In verband met controle mogelijkheid op dezelfde dag direct melden bij leerplicht.
- PO, SO en VSO melden telefonisch en/of e-mail via het verzuimformulier bij RBL BNO.
- VO en MBO melden via het verzuimloket van DUO.

Wat is de rol van leerplicht?

- Leerplicht kan verlofaanvragen tot en met 10 schooldagen controleren bij de school.
- Leerplicht komt in actie na een melding van luxeverzuim door de school.

Welke actie onderneemt leerplicht bij luxeverzuim?

- Bij afwijzing van een verlofaanvraag en daarop volgend een ziekmelding onderzoekt de leerplichtambtenaar of er sprake is van luxeverzuim. Dit via telefoon of een huisbezoek.
- Leerplicht stuurt ouders een brief met mededeling dat luxeverzuim is geconstateerd. Ouders krijgen gelegenheid hierop te reageren. Leerplicht roept ouders zonedig op voor een gesprek.
- Leerplicht meldt luxeverzuim bij het Openbaar Ministerie.
- Openbaar Ministerie biedt ouders een transactie aan of brengt de zaak meteen op zitting bij de rechter.
- Als het transactietraject geweigerd wordt, wordt de zaak eveneens op zitting gebracht bij de rechter. De ouders die nog niet zijn gehoord, nodigt de leerplichtambtenaar uit voor verhoor.
- Leerplicht koppelt terug naar de school.

Ziek zijn

Wat is ziek zijn in de zin van de leerplicht?

Lichamelijk of psychisch tijdelijk niet in staat zijn onderwijs te volgen.

Wat is de rol van de school?

- School registreert ziekmeldingen en voert de regie bij ziekmeldingen.
- School heeft in de schoolgids geregeld hoe ziekte gemeld wordt. Daarin is ook opgenomen dat bezoek aan dokter, tandarts, therapie et cetera zoveel mogelijk buiten schooltijd moet worden gepland.
- Bij twijfel aan gemeld ziekteverzuim onderneemt de school per direct actie om na te gaan of er echt sprake is van ziekte. Dit door een gesprek te voeren met de ouders. Hierna wordt eventueel een schoolarts of sociaalverpleegkundige ingeschakeld.
- Bij ziekteverzuim met aanzienlijke bijkomende problematiek wordt indien aanwezig het ZAT ingeschakelen.
- Wordt ongeoorloofd schoolverzuim bevestigd? Of weigeren de ouders/leerling om mee te werken aan onderzoek door de schoolarts? Dan doet school een melding bij leerplicht met bevindingen van de schoolarts.

Waar melden?

- PO, SO en VSO melden via het verzuimformulier bij RBL BNO.
- VO en MBO melden via het verzuimloket van DUO.

Wat is de rol van leerplicht?

- Leerplicht controleert hoe scholen ziekteverzuim registreren.
- Na melding van vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim volgt onderzoek.

Welke actie onderneemt leerplicht bij ziek zijn?

- Bij melding van twijfelachtige ziekmeldingen en na een traject met de schoolarts nodigt leerplicht ouders en leerling uit voor een gesprek.
- Het gesprek is gericht op beëindiging van twijfelachtige ziekteverzuim en/of op afspraken over een hulptraject.
- Bij aanhoudend twijfelachtig ziekteverzuim koppelt leerplichtambtenaar dit terug naar ZAT/school voor zorgmelding bij Bureau Jeugdzorg of maakt leerplicht een procesverbaal op.
- Leerplicht koppelt terug naar de school.

Verzuimmeldingsformulier (voor PO, SO en SVO)

Kennisgeving (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim

(Leerplichtwet 1969, artikel 21)

Gegevens van de school/onderwijsinstelling

Naam school	
Locatie	
Telefoonnummer	
Contactpersoon	
E-mail	

Gegevens van de leerling

Naam en voorletters			
Telefoonnummer			
Geboortedatum		Geslacht	☐ M ☐ V

Gegevens van het verzuim

Verzuimdata/periode verzuim: overzicht van het verzuim of een computeruitdraai bijsluiten!
Het verzuim ☐ is beëindigd ☐ duurt voort
Acties door school ondernomen om het verzuim tegen te gaan:

Gegevens melder

Naam melder		Datum	
Opmerkingen/aanvullingen			

Contactgegevens

RBL BNO

Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost

Werkzaam voor de gemeentes Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Maasdonk, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis, Sint-Oedenrode, Uden en Veghel.

Postadres

RBL BNO
Postbus 5
5340 BA Oss

Bezoekadres (alleen op afspraak)

Gemeentehuis Oss, Raadhuislaan 2, Oss
Gemeentehuis Veghel, Stadhuisplein 1, Veghel
Gemeentehuis Cuijk, Louis Jansenplein 1, Cuijk

E-mail

info@rblbno.nl

Telefoon

[0412] 629 070

DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs)

www.ocwduo.nl
verzuim@ocwduo.nl
[050] 599 9000